

NHÌN LẠI HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUẢNG BÌNH NĂM 2009 VÀ NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG NĂM 2010

NGUYỄN DIÊN AN

Ngày nay, thông tin khoa học công nghệ có vai trò và tầm quan trọng vô cùng to lớn trong sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, đó là nguồn cung cấp những luận cứ khoa học cho việc hoạch định những chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, cho việc xác lập những quan điểm phát triển, cho việc xây dựng và hình thành các ý tưởng trong các công trình nghiên cứu khoa học. Đặc biệt là trong việc giới thiệu những tiến bộ kỹ thuật, những quy trình công nghệ tiên tiến để phục vụ sản xuất và chăn nuôi nhằm đem lại hiệu quả cao cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội. Trong năm 2009, hoạt động thông tin KH&CN Quảng Bình đã góp phần tích cực trong việc tuyên truyền các chủ trương, chính sách về phát triển KH&CN của Đảng và Nhà nước, kịp thời truyền tải những thành tựu KH&CN trong và ngoài nước, cũng như của địa phương, những mô hình ứng dụng tiến bộ KHKT đạt hiệu quả cao, góp phần nâng cao dân trí trong mọi tầng lớp nhân dân.

Trong công tác tham mưu, tư vấn, Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN Quảng Bình đã tập trung nghiên cứu tài liệu, tham khảo và học tập kinh nghiệm của các đơn vị trong và ngoài tỉnh để xây dựng kế hoạch phù hợp, sát đúng với thực tế nhằm thúc đẩy hoạt động tin học và thông tin khoa học - công nghệ phục vụ trực tiếp cho các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Tỉnh Đảng bộ lần thứ XIV và Nghị quyết Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XV đề ra. Nhìn chung các kế hoạch được xây dựng trên cơ sở những định hướng và mục tiêu chung trong lĩnh vực tin học và thông tin khoa học - công nghệ của địa phương.

Trong đó, Trung tâm tham mưu cho Sở KH&CN kế hoạch hoạt động Tin học và Thông tin khoa học

công nghệ năm 2009, chi tiết cho hàng quý, hàng tháng; Xây dựng kế hoạch và tổ chức Hội nghị công tác viên thông tin khoa học công nghệ năm 2009; Xây dựng, bổ sung và hoàn thiện Quy chế hoạt động của Trung tâm, Quy chế chi tiêu nội bộ và một số văn bản chuyên ngành có liên quan; Tham mưu xây dựng Đề án thành lập các phòng trong Trung tâm trình Sở phê duyệt; Tiến hành xây dựng nâng cấp trang Website Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình; Tham mưu cho Sở KH&CN ban hành: “Quy chế về quản lý, cung cấp thông tin trên trang Website Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình”; Tham mưu trong việc xét duyệt kế hoạch ứng dụng CNTT trong các cơ quan Nhà nước tỉnh Quảng Bình đến năm 2010; Tham mưu xét duyệt quy hoạch phát triển BCVT Quảng Bình đến năm 2020; Tham mưu đề xuất với UBND tỉnh, Sở Khoa học và Công nghệ trong việc thẩm định, xây dựng các đề tài và dự án có liên quan đến lĩnh vực công nghệ thông tin và thông tin khoa học, công nghệ; Tham mưu đề xuất với UBND tỉnh và Sở KH&CN về xét duyệt đề cương, xét duyệt kinh phí đề tài: “Xây dựng hệ thống CSDL tiềm lực KH&CN phục vụ công tác nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ trên địa bàn tỉnh Quảng Bình”; Phối kết hợp với các cơ quan chức năng ở Trung ương, ở tỉnh và các ngành trong lĩnh vực tin học và thông tin KH&CN như Cục Thông tin KH&CN Quốc gia, Sở KH&CN và Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN tỉnh Quảng Trị, Hà Tĩnh, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Quảng Ninh, Sở Thông tin và Truyền thông... Nhằm không ngừng trao đổi, chia sẻ nguồn lực thông tin và nâng cao hiệu lực trong công tác quản lý và tác nghiệp hoạt động thông tin KH&CN trong thời kỳ hội nhập.

Nhờ làm tốt công tác tham mưu và hướng dẫn,

hoạt động tin học và thông tin khoa học công nghệ đã có những khởi sắc góp phần không nhỏ trong việc đưa thông tin KH&CN về đến cơ sở, đến vùng sâu, vùng xa và đã cung cấp được nhiều luận cứ khoa học quan trọng trong quá trình quản lý KH&CN trên địa bàn...

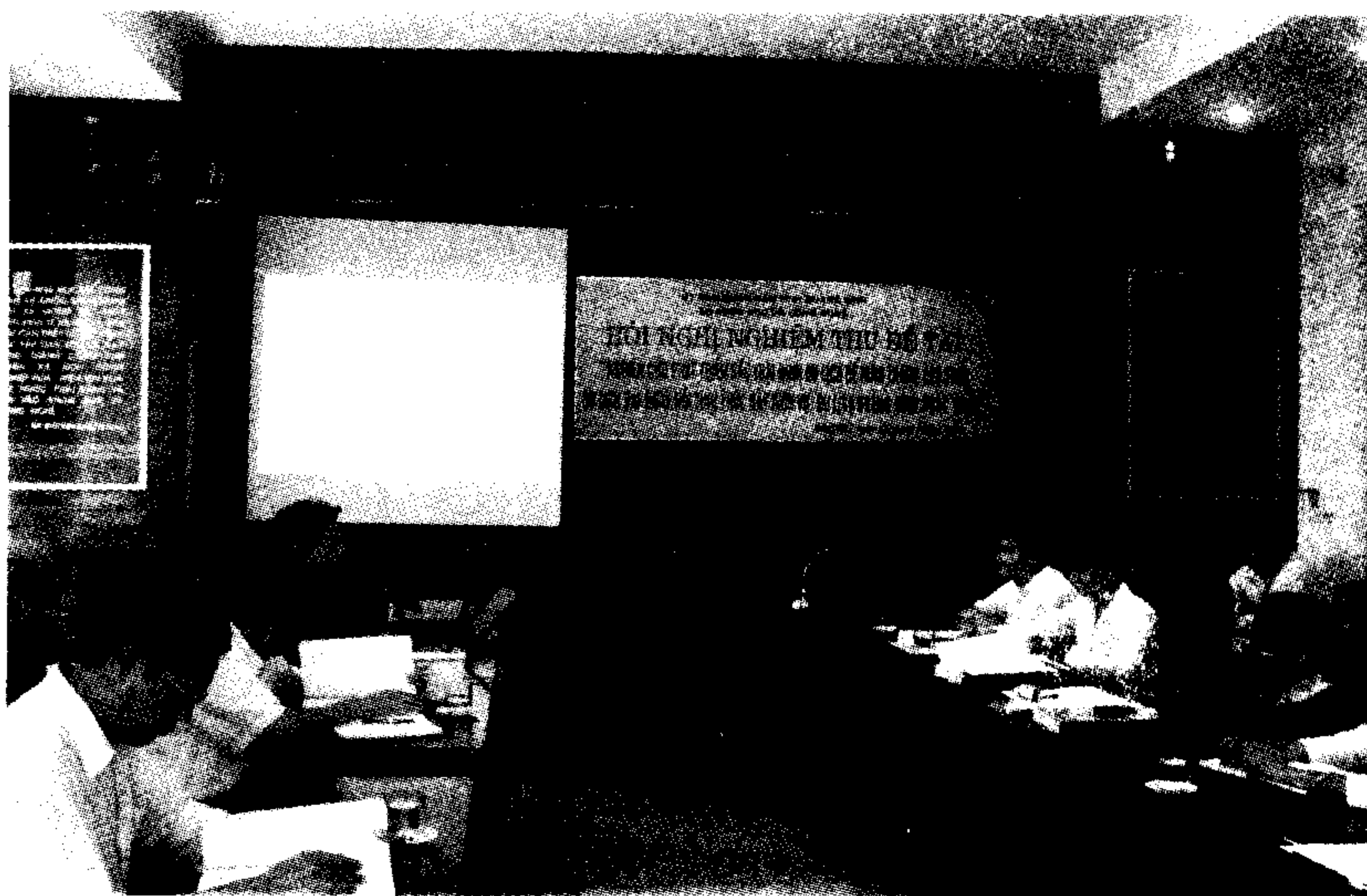
Trong hoạt động Thông tin KH&CN, Trung tâm đã tập trung vào việc thực hiện các chuyên mục trên sóng phát thanh truyền hình, Báo Quảng Bình và Tập san Thông tin KH&CN. Trong năm 2009, Trung tâm duy trì đều đặn trang chuyên mục "Khoa học và Công nghệ" trên Báo Quảng Bình: 01 trang báo/tháng = 12 trang báo, 12 trang chuyên mục phát trên sóng truyền hình của tỉnh, nhìn chung các trang chuyên mục đều tập trung chuyển tải nhiều tin, bài và hình ảnh về hoạt động khoa học và công nghệ trong tỉnh.

Các trang chuyên mục đã tập trung thông tin về những chủ trương, chính sách và hoạt động khoa học và công nghệ của tỉnh, phổ biến những kỹ thuật tiên bộ với nội dung phong phú, đa dạng trên tất cả các lĩnh vực khoa học, tập trung vào các hướng trọng tâm được giao, đó là đẩy mạnh tuyên truyền các hoạt động quản lý Nhà nước về KH&CN; các hoạt động nghiên cứu triển khai, ứng dụng khoa học kỹ thuật trong sản xuất, chăn nuôi và phổ biến tri thức KH&CN tập trung về các lĩnh vực trọng điểm nằm trong 04 chương trình mục tiêu của tỉnh đề ra. Ngoài ra trang chuyên mục còn đăng tải nhiều bài viết của các nhà khoa học trong tỉnh về những suy nghĩ, trăn trở nhằm làm cho hoạt động khoa học công nghệ tỉnh nhà ngày càng phát triển phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá - hiện đại hoá.

Bên cạnh đó, Trung tâm tiến hành xây dựng được nhiều phóng sự và nhiều tin hoạt động KH&CN phát trên sóng truyền hình đã tạo được ấn tượng tốt cho nhân dân như: Thanh tra hoạt động đo lường - chất lượng công tơ nước của Công ty CP một thành viên cấp thoát nước Quảng Bình; Ứng dụng tiến bộ KHKT trong việc sản xuất cua giống; Những hiệu quả kinh tế - xã hội từ Hội thi sáng tạo kỹ thuật tỉnh Quảng Bình;

ứng dụng các tiến bộ KH&CN trong việc phát triển KT-XH cấp huyện; Ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ trong khám chữa bệnh ở bệnh viện viện đa khoa Bắc Quảng Bình. Đặc biệt đã phối hợp với Sở Nội vụ thực 01 số chuyên mục KH&CN phát trên sóng truyền hình tuyên truyền về chương trình cải cách hành chính của Chính phủ theo tiêu chuẩn ISO 9001:2000. Ngoài ra, nhân dịp kỷ niệm 10 năm ngày thành lập Trung tâm đã thực hiện phim phóng sự với chủ đề: "Trung tâm Tin học và Thông tin Khoa học Công nghệ Quảng Bình - 10 năm xây dựng và phát triển".

Đối với Tập san Thông tin Khoa học và Công nghệ: Trung tâm đã xuất bản 06 số Tập san Thông tin khoa học và công nghệ với nhiều chuyên đề nghiên cứu và giới thiệu về những thành tựu hoạt động khoa học và công nghệ, những vấn đề khoa học, công nghệ

Nghiệm thu đề tài khoa học do Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN thực hiện

Ảnh: TL

nhằm quảng bá, thu hút các nhà đầu tư như: chuyên về về văn hóa du lịch; nghiên cứu về nguồn nhân lực các dân tộc thiểu số miền núi Trung Trung Bộ; hệ số R&D và một số giải pháp nâng cao hiệu quả đầu tư, đẩy mạnh tăng trưởng kinh tế ở Quảng Bình; đề xuất các giải pháp để khoa học công nghệ và trí thức khoa học công nghệ trở thành động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội nhanh và bền vững; ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật trong phát triển sản xuất và đời sống về một số chuyên đề đang thu hút sự quan tâm trên địa bàn tỉnh. Dung lượng mỗi số khoảng 90 đến 120 trang, đã phát hành trên 2.000 cuốn. Tiếp tục biên tập

và bổ sung cơ sở dữ liệu cho tổng tập số liệu về tự nhiên, kinh tế - xã hội của các cơ quan, đơn vị trong tỉnh.

Về công tác thông tin tư liệu: Trung tâm cập nhật, bổ sung tư liệu khoa học và công nghệ phục vụ công tác tham khảo, nghiên cứu. Trong đó chủ yếu bổ sung cơ sở dữ liệu KH&CN tích hợp trên đĩa CD-ROM. Hiện nay Trung tâm đã có bộ tra cứu thư viện điện tử với 24 chỉ mục thông tin gồm: Các vấn đề chung, triết học, tâm lý, tôn giáo, khoa học xã hội nhân văn, kinh tế, luật, thống kê, giáo dục, đào tạo, khoa học tự nhiên, khoa học kỹ thuật và công nghệ, nông nghiệp nông thôn, lâm nghiệp, chế biến thực phẩm, nghệ thuật, văn học, nghiên cứu lịch sử... Bên cạnh đó, Trung tâm đã tiếp nhận và khai thác các bản tin, các tạp chí, ấn phẩm thông tin do các đơn vị trong nước trao đổi và chia sẻ; các báo cáo kết quả nghiên cứu (cung cấp toàn văn các báo cáo tổng kết đề tài, dự án đã được thực hiện thuộc chương trình KH&CN trọng điểm cấp Nhà nước và các đề tài, dự án nghiên cứu độc lập cấp Nhà nước, các đề tài, dự án cấp bộ và cấp tỉnh). Đồng thời, bổ sung các bộ sách tra cứu cơ bản với trên 100 đầu sách trên nhiều lĩnh vực để phục vụ tra cứu thông tin; tổ chức khai thác thông tin trên mạng internet và các phương tiện thông tin đại chúng để cập nhật và bổ sung vào thư viện điện tử của Trung tâm; cung cấp thông tin và phục vụ vào công tác biên tập chuyên đề, chuyên mục trên các số tạp san và trang tin chuyên đề; biên soạn và phát hành cuốn sách “Quảng Bình - Điều kiện tự nhiên và thiên nhiên”.

Trong năm 2009, Trung tâm đã tổ chức hội thảo: “Vai trò của Thông tin KH&CN đối với sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Quảng Bình”; tổ chức giới thiệu thư viện điện tử KH&CN cho Hội Nông dân tỉnh và trao đổi thông tin KH&CN với các huyện/thành phố nhân hội nghị tập huấn quản lý Nhà nước về KH&CN cấp huyện/thành phố năm 2009; tổ chức triển khai giới thiệu thư viện điện tử KH&CN phát trên sóng truyền hình; tổ chức truyền thông thông tin KH&CN về các lĩnh vực nông - lâm - ngư nghiệp - tiểu thủ công nghiệp cho các xã/phường, thị trấn trong toàn tỉnh; tham dự Hội chợ thiết bị và công nghệ (Techmart) Việt Nam Asean + 3 tại Hà Nội.

Đặc biệt, trong năm 2009, hoạt động Thông tin Tư liệu - Phổ biến khoa học công nghệ đã tuyên truyền

nhiều hoạt động trọng đại của ngành như: Hội thảo khoa học: “KH&CN Bình - Trị - Thiên liên kết và phát triển”, Kỷ niệm 20 năm ngành KH&CN Quảng Bình và kỷ niệm 50 ngày thành lập ngành KH&CN Việt Nam.

Nhìn chung, các trang chuyên mục KH&CN, trang thông tin chuyên đề và Tạp san thông tin KH&CN ngày được nâng cao về chất lượng được nhiều công tác viên và độc giả ghi nhận. Các chuyên mục, tạp san thông tin đã tập trung tuyên truyền đúng các chủ đề cũng như những chủ trương, chính sách về hoạt động KH&CN. Phổ biến nhiều kỹ thuật tiến bộ với nội dung phong phú, đa dạng trên tất cả các lĩnh vực khoa học công nghệ. Năm 2009, được sự quan tâm đầu tư của Sở KH&CN, Trung tâm đã xây dựng và chuyển giao thư viện điện tử KH&CN cho xã Trường Xuân - huyện Quảng Ninh, xã Minh Hóa - huyện Minh Hóa và Hội Nông dân Tỉnh. Nội dung tập trung vào tuyên truyền, phổ biến những mô hình kinh tế có hiệu quả, những kỹ thuật tiến bộ có khả năng ứng dụng trên địa bàn phù hợp với điều kiện sinh thái nhằm giúp địa phương phát triển kinh tế - xã hội.

Trong lĩnh vực Tin học, Trung tâm đã thiết kế, xây dựng nâng cấp trang website Sở Khoa học và Công nghệ; xây dựng, tích hợp cơ sở dữ liệu thông tin KH&CN, khảo sát thực tế và tập huấn cho mô hình cung cấp thông tin KH&CN (thư viện điện tử KH&CN) phục vụ phát triển kinh tế - xã hội tại xã Trường Xuân - huyện Quảng Ninh, xã Minh Hóa - huyện Minh Hóa và Hội Nông dân Tỉnh; cập nhật thông tin trên trang Website Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình và website Trung tâm TH - Thông tin KH&CN Quảng Bình; tiếp tục bổ sung cơ sở dữ liệu thư viện điện tử tổng hợp các ngành và các đề tài, dự án phục vụ lưu trữ và tra cứu bằng việc tích hợp các dữ liệu thông tin số hóa trong phần mềm thư viện điện tử với tệp thư mục dữ liệu địa phương để hình thành tài nguyên thông tin địa phương, kịp thời phục vụ tra cứu khi chưa có điều kiện số hóa toàn bộ hệ thống; bổ sung CSDL thư viện điện tử tổng hợp các ngành, các đề tài, dự án để phục vụ công tác lưu trữ, tra cứu; bổ sung CSDL ảnh tư liệu hoạt động khoa học công nghệ cho thư viện ảnh phục vụ công tác chuyên môn, nghiệp vụ và lưu trữ; tổ chức đào tạo tin học cho Ban Dân tộc - Miền núi, Sở Kế hoạch - Đầu tư và đào tạo tin học cho

cán bộ cấp xã/phường trong địa bàn tỉnh; Tập huấn chuyển giao phần mềm thanh toán tiền điện sáng cho các hợp tác xã trong tỉnh theo yêu cầu; tham gia Ban Tổ chức Hội thi Tin học không chuyên tỉnh Quảng Bình lần thứ 10 do Tỉnh Đoàn tổ chức; hướng dẫn thực tập cho 05 sinh viên lớp tin học của trường Đại học Quảng Bình.

Trong công tác nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, Trung tâm đã tổ chức nghiên cứu đề tài khoa học như: “Nghiên cứu phát triển các loại hình du lịch để hình thành các tour du lịch dài ngày, nội tỉnh thúc đẩy dịch vụ - du lịch Quảng Bình phát triển”. Kết quả đề tài được Hội đồng khoa học tỉnh nghiệm thu xếp loại khá. Hiện nay, Trung tâm đang triển khai thực hiện và bước đầu hoàn thành bước 01 đề tài nghiên cứu khoa học: “Xây dựng hệ thống CSDL tiềm lực KH&CN phục vụ công tác nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ trên địa bàn tỉnh Quảng Bình”.

Bước vào năm 2010, hoạt động Tin học và Thông tin KH&CN tỉnh Quảng Bình tiếp tục phát huy tính chủ động sáng tạo và tập trung thực hiện các chủ trương đường lối đổi mới hoạt động KH&CN của Đảng và Nhà nước với những mục tiêu và nội dung định hướng sau:

- Tăng cường và phát triển hạ tầng cơ sở thông tin KH&CN của tỉnh theo hướng hiện đại hóa hệ thống nhằm đáp ứng một cách hiệu quả các nhu cầu thông tin của sự nghiệp CNH-HĐH, hòa nhập vào xã hội thông tin toàn cầu.

- Củng cố và phát triển hệ thống thông tin KH&CN của tỉnh đạt trình độ tiên tiến trong toàn quốc về hạ tầng cơ sở và các dịch vụ thông tin KH&CN chủ yếu; hệ thống có khả năng hội nhập chủ động và hiệu quả với các hệ thống thông tin KH&CN của các tỉnh bạn, cũng như của hệ thống thông tin quốc gia.

- Một số nội dung tăng cường hoạt động thông tin KH&CN trong thời gian tới là: Kiện toàn hệ thống thông tin KH&CN; phát triển ngân hàng dữ liệu về KH&CN; hình thành, phát triển và liên kết mạng trong hệ thống; đẩy mạnh thông tin công nghệ phục vụ doanh nghiệp; tăng cường tuyên truyền, phổ biến tri thức KH&CN, góp phần nâng cao dân trí; đặc biệt tăng cường thông tin KH&CN phục vụ nông thôn, miền núi, vùng sâu, vùng xa; xây dựng thư viện điện tử

và mở rộng hoạt động thông tin KH&CN đến với nhiều đối tượng; chú trọng công tác cảnh báo công nghệ, phát triển và quản lý tốt mạng lưới thu thập, xử lý thông tin KH&CN nước ngoài; đẩy mạnh các dịch vụ thông tin KH&CN.

Để thực hiện tốt các mục tiêu, định hướng trên, Trung tâm cần phải triển khai đồng bộ các giải pháp sau:

- Tiếp tục hoàn thành và nâng cao hiệu quả các hạng mục công việc trong năm đã được Sở giao.

- Củng cố, tăng cường đầu tư phát triển tiềm lực và năng lực hoạt động (về nguồn lực, về cơ sở vật chất kỹ thuật, về con người, về cơ chế hoạt động...) cho Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN.

- Xây dựng và phát triển hệ thống các ngân hàng dữ liệu về KH&CN; liên kết với các ngân hàng dữ liệu về tiềm năng phát triển kinh tế - xã hội của Cục Thông tin KH&CN Quốc gia và các Trung tâm tỉnh bạn; nâng cao năng lực đảm bảo thông tin KH&CN hoạt động có hiệu quả.

- Phát triển đội ngũ nhân lực thông tin KH&CN có kiến thức và trình độ chuyên môn đủ sức thực hiện các chương trình và kế hoạch phát triển hoạt động thông tin KH&CN.

- Xây dựng và phát triển hệ thống thông tin KH&CN nông thôn theo hướng hỗ trợ các xã phường thư viện điện tử giới thiệu những tri thức, những kỹ thuật... trong chăn nuôi và sản xuất nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội.

- Góp phần thúc đẩy việc dần hình thành một thị trường thông tin KH&CN trên cơ sở kích cầu về thông tin; đa dạng hoá và nâng cao chất lượng các sản phẩm và dịch vụ thông tin, tư vấn và đào tạo.

Nhìn lại một năm qua, dù còn nhiều khó khăn và thách thức từ suy giảm kinh tế, dù điều kiện trình độ phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Quảng Bình còn ở mức trung bình, nhưng với sự phối hợp tác của các ban, ngành, các địa phương, các đơn vị trong lĩnh vực thông tin KH&CN, Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN Quảng Bình phấn đấu nỗ lực vươn lên hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao, góp phần vào tiến trình phát triển kinh tế - xã hội và đẩy mạnh sự nghiệp CNH - HĐH trên quê hương Quảng Bình.

N.D.A